

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอในประเทศไทย วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอไว้ในบทนี้ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอในประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอที่มีต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

สมมติฐานการวิจัย

การประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย บุคลากร 2 กลุ่มได้แก่ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด จำนวน 216 คนและเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอจำนวน 777 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 993 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 กลุ่มเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด สุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) จากศึกษาธิการจังหวัดและผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดฝ่ายบริหารงานทั่วไปใน 72 จังหวัด ได้ศึกษาธิการจังหวัดและผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดฝ่ายบริหารงานทั่วไปจำนวน 144 คน

2.2 กลุ่มเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ได้ศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 260 คน คำนวณสัดส่วนระหว่างประชากรกับกลุ่มตัวอย่างได้ $2.99:1 (777:260)$ ใช้สัดส่วนที่หาได้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด เสร็จแล้ว จึงเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 404 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวนรายจังหวัด

จังหวัด	กลุ่มประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		
	เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ			เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ		รวม
	จังหวัด	อำเภอ	จังหวัด	อำเภอ		
นครปฐม	3	7	10	2	2	4
สมุทรปราการ	3	5	8	2	2	4
นนทบุรี	3	6	9	2	2	4
ปทุมธานี	3	7	10	2	2	4
สมุทรสาคร	3	3	6	2	1	3
ยะลา	3	7	10	2	2	4
สตูล	3	6	9	2	2	4
ปัตตานี	3	12	15	2	4	6
นราธิวาส	3	12	15	2	4	6
สงขลา	3	16	19	2	6	8
นครศรีธรรมราช	3	18	21	2	6	8
สุราษฎร์ธานี	3	19	22	2	7	9
ชุมพร	3	8	11	2	2	4

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	กลุ่มประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ			เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ		
	จังหวัด	อำเภอ		จังหวัด	อำเภอ	
พัทลุง	3	10	13	2	3	5
ภูเก็ต	3	3	6	2	1	3
กระบี่	3	8	11	2	3	5
พังงา	3	8	11	2	3	5
ระนอง	3	5	8	2	1	3
ตรัง	3	9	12	2	3	5
ราชบุรี	3	9	12	2	3	5
กาญจนบุรี	3	12	15	2	4	6
สุพรรณบุรี	3	10	13	2	3	5
สมุทรสงคราม	3	3	6	2	1	3
เพชรบุรี	3	8	11	2	3	5
ประจวบคีรีขันธ์	3	7	10	2	2	4
ลพบุรี	3	11	14	2	4	6
พระนครศรีอยุธยา	3	16	19	2	5	7
อ่างทอง	3	7	10	2	2	4
สิงห์บุรี	3	6	9	2	2	4
ชัยนาท	3	6	9	2	2	4
สระบุรี	3	12	15	2	4	6

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	กลุ่มประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		
	เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ			เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ		
	จังหวัด	อำเภอ		จังหวัด	อำเภอ	
อุทัยธานี	3	8	11	2	3	5
พิจิตร	3	9	12	2	3	5
อุตรดิตถ์	3	9	12	2	3	5
นครสวรรค์	3	13	16	2	4	6
กำแพงเพชร	3	8	11	2	3	5
ตาก	3	8	11	2	3	5
สุโขทัย	3	9	12	2	3	5
พิจิตร	3	8	11	2	3	5
เพชรบูรณ์	3	11	14	2	3	5
เชียงใหม่	3	22	25	2	8	10
ลำพูน	3	7	10	2	2	4
ลำปาง	3	13	16	2	5	7
แพร่	3	8	11	2	2	4
น่าน	3	13	16	2	5	7
พะเยา	3	7	10	2	2	4
เชียงราย	3	15	18	2	5	7
แม่ฮ่องสอน	3	7	10	2	2	4
อุดรธานี	3	22	25	2	7	9
ขอนแก่น	3	20	23	2	7	9

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	กลุ่มประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ			เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ		
	จังหวัด	อำเภอ		จังหวัด	อำเภอ	
เลย	3	12	15	2	4	6
หนองคาย	3	13	16	2	4	6
สกลนคร	3	17	20	2	6	8
อุบลราชธานี	3	25	28	2	8	10
ยโสธร	3	9	12	2	3	5
มหาสารคาม	3	11	14	2	4	6
ร้อยเอ็ด	3	17	20	2	6	8
กาฬสินธุ์	3	14	17	2	5	7
นครพนม	3	11	14	2	4	6
มุกดาหาร	3	7	10	2	2	4
นครราชสีมา	3	25	28	2	9	11
บุรีรัมย์	3	19	22	2	6	8
สุรินทร์	3	13	16	2	4	6
ศรีสะเกษ	3	18	21	2	6	8
ชัยภูมิ	3	15	18	2	5	7
ชลบุรี	3	10	13	2	4	6
ระยอง	3	6	9	2	2	4
จันทบุรี	3	9	12	2	3	5
ตราด	3	6	9	2	2	4

ตารางที่ 1 (ต่อ)

จังหวัด	กลุ่มประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		
	เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ			เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ		
	จังหวัด	อำเภอ		จังหวัด	อำเภอ	
ฉะเชิงเทรา	3	10	13	2	4	6
ปราจีนบุรี	3	13	16	2	4	6
นครนายก	3	4	7	2	1	3
รวม	216	777	993	144	260	404

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยจัดทำเป็นฉบับเดียวใช้ถามกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 การประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอในประเทศไทย มีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ครอบคลุมเรื่อง การพิจารณาการพรณางาน การกำหนดนโยบาย การประเมินผลการปฏิบัติงาน การกำหนดวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการกำหนดกิจกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การพิจารณาการพรณางาน จำนวน 6 ข้อ
2. การกำหนดนโยบายการประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวน 10 ข้อ
3. การกำหนดวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวน 6 ข้อ
4. การกำหนดกิจกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวน 33 ข้อ

การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน เช่น หนังสือ ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ประมวลแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจากเอกสารต่าง ๆ ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย คือการพิจารณาการพรณางาน การกำหนดนโยบายการประเมินผลการปฏิบัติงาน

การกำหนดวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการกำหนดกิจกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและนำไปแก้ไขปรับปรุง
5. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยคัดลอกรายชื่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ จากกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
2. ยื่นคำร้องขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยถึงกลุ่มตัวอย่าง
3. ส่งแบบสอบถามพร้อมแนบหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และหนังสือส่วนตัวขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยจัดเตรียมซองผนึกดวงตราไปรษณีย์พร้อมจำหน่ายของถึงผู้วิจัย เพื่อบรรจุแบบสอบถามที่ตอบแล้วส่งคืนผู้วิจัย
4. ตรวจสอบคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ซึ่งแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 353 ฉบับ จากจำนวนที่ส่งไป 404 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.38 ซึ่งจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้ รับกลับคืน	ร้อยละ
1. เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ จังหวัด	144	125	30.94
2. เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ อำเภอ	260	228	56.44
รวม	404	353	87.38

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2. การประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอในประเทศไทย โดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 คำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต ใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ \bar{x} = ค่ามัชฌิมเลขคณิต

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
 ประคอง กรรณสูต (2535)

3.2 คำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{fx^2}{N} - \left(\frac{fx}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 fx = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 fx² = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่
 กับกำลังสองของคะแนน
 N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
 ประคอง กรรณสูต (2535)

3.3 คำนวณค่าที (t-test) ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{N_1} + \frac{s_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ df = N₁ + N₂ - 2
 t = อัตราส่วนวิกฤต
 \bar{x}_1 = ค่ามัชฌิมเลขคณิตของกลุ่มที่ 1
 \bar{x}_2 = ค่ามัชฌิมเลขคณิตของกลุ่มที่ 2
 s₁ = ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
 s₂ = ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
 N₁ = จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
 N₂ = จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
 ประคอง กรรณสูต (2535)

การคำนวณใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical
 Package For The Social Sciences) จากสถาบันคอมพิวเตอร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย